

**Bizonyára emlékeztek még arra, hogy legutóbbi számunkban Nagy Mónika mesélt Nektek a bíborszínű virágról. Elérkezett hát az ideje, hogy folytassuk a mesét, s hogy végre megtudjátok, mi történt a derék kereskedővel és leányaival, no meg az erdő mélyén megbúvó palota úr-
val...**

AKSZAKOV:
A bíborszínű virág

Nagy lárma, szaladgálás támadt az egész házban, felugrált a bárom leány bímzórámája mellől, ahol éppen selymekendőt varrtak ki arannyal, ezüsttel - ölették, csókolták apjukat, gyengéd szóval becézgették, s a két nagyobbik jobban bízelt neki, mint a legkisebbik. Láták azért mind a hárman, hogy édesapjuk nem vidám, hanem valami titkos bánat emészti szívét. A két idősebb leány kérdezetni kezdte, nem vesztette-e el hatalmas vagyonát: de a legkisebbik nem gondolt a vagyonra, s így szólt édesapjához:

- Nem kell énnekem a te gazdagságod; a vagyont meg lehet szerezni és el lehet veszteni; de arra kérlek, tárd fel előttem szíved bánatát.

A derék kereskedő így felelt leányainak:

- Nem vesztettem én el nagy vagyonomat, sőt, inkább háromszor-négyszer annyit szereztem. Más az én bánatom, de azt majd holnap beszéltem el nektek, ma pedig vigadjunk.

Előbotta azután vasveretes útládáit, és elővette belőlük legidősebb leánya részére az aranykoszorút arabiai aranyból, amely tűz-

ben meg nem ég, vízben meg nem rozsdál, körös-körül drágakövekkel kiverve; elővette azután középső leánya ajándékát, a legszebb keleti kristályból készült tükröt; végül elővette a legkisebbiknek szánt ajándékát - aranykancsóban a bíborszínű virágot. A két nagyobbik leány az örömtől majd megtébolyult, beszaladt termeibe a maga ajándékával, és ott mulatozott, nem tudott betelni vele. De a legkisebbik, legkedvesebb leány, amikor meglátta a bíborszínű virágot, egész testében megremegett, és zokogni kezdett, mintha szívét valami összeszorítaná. Amikor pedig édesapja imígy szólt hozzá:

- Édes lányom, legkedvesebb lányom, miért nem fogadod el tőlem a virágot, amelyet kívántál? Hiszen ennél szebb nincs a föld ke-

rekén! - akkor szinte vonakodva fogadta el a bíborszínű virágot, megcsókolta édesapja kezét, maga meg keservesen sírt, zokogott tovább. Nemsokára odaszaladtak az idősebb leányok is: kipróbálták ajándékaikat, és nem győztek bálálkodni apjuknak. Eközben a szolgák bímzett abrosszal terítették meg a nebéz tölgyfa asztalt, édes ételt, mézes italt tálaltak fel; leültek, ettek-ittak, kedves beszélgetéssel szórakoztak.

Másnap reggel a kereskedő magához hívatta legidősebb lányát, tőviről begyüre mindent elmondott neki, ami vele történt, s megkérdezte, bajlandó-e megváltani apját a keserű baláltól, és elmenni az erdei szörnyeteghez a palotába. De a legidősebb leány kereken megtagadta, és kijelentette:

- Az a leány váltsa meg apját, akié a bíborszínű virág.

A becsületes kereskedő ekkor magához hívatta második lányát, a középsőt, tőviről begyüre mindent elbeszélte neki, ami vele történt, s megkérdezte, bajlandó-e megváltani apját a keserű baláltól, és elmenni az erdei szörnyeteghez a palotába. De a középső leány is kereken megtagadta apja kérését, és kijelentette:

- Az a leány váltsa meg apját, akié a bíborszínű virág.

A tisztességes kereskedő ekkor magához hívatta harmadik, legkisebbik leányát, tőviről begyüre elbeszélte neki mindent, ami vele történt, de még be sem tudta fejezni, amikor legkisebbik, legkedvesebb leánya térdre borult előtte, és úgy könyörgött neki:

- Édes jó apámuram, kérlek szépen, add reám áldásodat, megyek az erdei szörnyeteghez, a tengeri csodáboz, és nála fogok élni. Nekem hozd a bíborszínű virágot, az én kötelességem, hogy kiváltsalak.

Könyyezni kezdett ekkor a derék kereskedő, megölelte legkisebbik, legkedvesebb lányát, és így szólt hozzá:

- Én édes lányom, én kedves lányom, én szépséges lányom, atyai áldásomat adom reád, amiért megváltod apádat a keserű baláltól, és önként, a magad akaratából elmegy a rémséges erdei szörnyeteghez vagy tengeri csodáboz. Palotában fogsz élni nála, nagy gazdagságban és kényelemben; de hogy hol van az a palota - azt senki sem tudja, nem vezet oda járható út, se lóbaton, se gyalog el nem jut oda ember fia, de még gyors lábú vad vagy a szárnyas madár sem. Nem fogjuk hallani híradet, sem te a mienket. És hogyan fogom leélni keserves életemet, ha nem látom arcodat, nem hallom kedves hangodat? Örökre el kell válnom tőled, mintha elevenen a föld alá temetnélek.

Így válaszolt erre a legkisebbik, legkedvesebb leány:

- Ne sírj, ne búslakodj, édes jó apámuram. Gazdagságban, kényelemben telik majd életem; az erdei szörnytől vagy tengeri csodától én meg nem ijedek, búséggel, becsülettel fogom szolgálni, teljesíteni fogom minden parancsát, úgy lehet, a végén még megkönyörül rajtam. Ne sírass el elevenen, mintha megbaltam volna; ha Isten is úgy akarja, visszatérek hozzád.

De a derék kereskedő csak sírt, zokogott; nem vigasztalta meg őt leánya beszéde. Oda-szaladtak a leány nénei, a legidősebbik meg a középső; sírástuktól visszabangzott az egész ház, annyira sajnálták szerett bűgukat. De a legkisebbik leány arcán nyoma sem volt bánatnak, nem sírt, nem jajongott, hanem készült a nagy útra, a messizi ismeretlenbe. Magával vitte a bíborszínű virágot is aranyos kancsójában.

Eltelt a harmadik nap is, meg a harmadik éjszaka, elérkezett az óra, amelyben a derék

kereskedőnek el kell búcsúznia legkisebbik, legkedvesebb leányától. Megöleli, megsókolja, forró könnyeivel megöntözi, atyai áldásának keresztjelét veti reá. Azután kis vasszekrénykéből előveszi az erdei szörnyeteg gyűnjét, rábúzza a legkisebbik leány jobb kezének kisujjára - és abban a szempillantásban a leány el is tűnt onnan minden bolmijával egyetemben.

Amikor felocsúdott a leány, az erdei szörnyeteg palotájában találta magát, magas, kőből épült teremben, a kristálylábú cifra aranyágyban, a bathyutoll dumna alatt; mintha onnan soha ki nem mozdult volna, s egész életét ott élte le; mintba éppen csak lefeküdt volna ágyába éjszaka, nyugodalomra, s most felébredt. Majd csodálatos muzsika bangzott fel, amelyhez hasonlót még soha életében nem hallott.

Felkelt a puba ágyból, s hát látja, hogy minden bolmija ott van mellette, szépen elrendezve malabit asztalokon, ott áll a biborszínű virág is aranyos kancsójában; s van még abban a teremben sokféle jószág, biator, miegymás, van mire ülni, fekiüdni, van mibe öltözni, van mit csodálni. A szoba egyik fala tiszta tükör, a másik aranyozott, a harmadik ezüst, a negyedik elefántcsont, rubínkövel ékes. "Ez alighanem az én bálószobám", gondolta a leány.

Azután eszébe jutott, hogy megnézi az egész palotát; végigsétált az óriási termeken, hosszú ideig járkált, és megcsodált minden csodát; egyik terem szebb volt, mint a másik, és valamennyi szebb volt, mint ahogyan a derék kereskedő, édes jó atyjaura elmesélte neki. Kivette az aranyozott kancsóból a biborszínű virágot, azzal kiment a kertbe; a madarak mennyei dalukat énekelték neki, a fák, bokrok, virágok ágakkal integettek feléje, s mintegy megbajoltak előtte, amerre járt. Feljebb szöktek a szökőkutak, bangosabban csörgedeztek

a források; végül megtalálta azt a tarkálló balmocskát is, abannon a derék kereskedő a biborszínű virágot leszakította. Akkor a leány elővette a biborszínű virágot, és vissza akarta ültetni a régi helyére; de a virág magától kiröppent kezéből, és egyszerűen visszazanótt a szárára: szebben virított, mint bármikor azelőtt.

Elcsodálkozott a leány ezen a nagy csudán, és örvendezett az ő kedves biborszínű virágocskájának. Azután visszament palotabeli termébe, hát az egyikben terített asztal várja telve minden jóval. "Úgy látszik, az erdei szörnyeteg nem baragszik reám, hanem kegyelmes uram lesz", gondolta magában a leány, de alig gondolta végig, amikor a fehérvirágos márványfalon lángbetűk jelentek meg:

"Nem urad vagyok, hanem engedelmes rab-szolgád. Ūrnóm vagy, mindent teljesítek, amit csak megkívánsz, vagy ami eszedbe jut."

A leány elolvasta a lángbetűket, s mire végigolvasta, úgy eltűntek a fehérvirágos márványfalról, mintha soha ott sem lettek volna. Akkor eszébe jutott, milyen jó lenne, ha levelet írhatna édes jó atyjaurának, s hírt adhatna magáról. Alighogy ezt végiggondolta, már előtte feküdt a papiros, mellette aranytoll. És a leány ezt a levelet írta édes jó atyjaurának és szeretett testvéreinek:

"Ne sirjatok, ne búslakodjatok miattam, úgy élek az erdei szörnyeteg palotájában, mintha királylány lennék; őt magát nem látom, bangját nem hallom, fehérvirágos márványfalon lángbetűvel írok nektek; tud mindent, ami a gondolatomban van, és abban a szempillantásban teljesíti minden kívánságomat; és nem akarja, hogy uramnak nevezem, hanem ő nevez engem Ūrnőjének."

Alig ért rá aláírni és lepecsételni levelét, amikor már el is tűnt kezéből és szeme elől, mintha

soba ott nem lett volna. A muzsika bangosabban szólt, az asztalon finom étel, mézes ital jelent meg, az edény mind színaranyból való. A leány egészen vidáman ült az asztalhoz, noha még soba életében nem ebédelt egyedül; evett, ivott, megpibent, ballagta a muzsikát. Amikor jóllakott, lefeküdt aludni; a muzsika most halkabban, messzebből szólt, nehogy álmát megzavarja.

Pibenés után vidáman ébredt, és ismét kiment a kertbe sétálni, mivel ebéd előtt még a felét sem járta be. Fák, bokrok, virágok mind megbajoltak előtte, az érett gyümölcs, körte, barack, zamatos alma szinte magától kéredezkedett a szájába. Hosszú ideig járkált ide-oda a kertben, amíg be nem esteledett, akkor visszatért termeibe, és látja: az asztal megint terítve, megrakva finom étellel, mézes itallal, s mindegyik más, mint ami délben volt.

Vacsora után bement abba a fehérvárműterembe, ahol a lángbetűket olvasta a falon, s lát ugyanazon a falon most is lángbetűs felirat várja:

"Meg van-e elégedve úrnóm kertjével és palotájával, a vendéglátással és a szolgálattelvő személyzettel?"

Örömteli hangon válaszolt erre a kereskedő szépséges fiatal lánya:

"Ne szólíts engem úrnódnak, hanem légy te mindig az én jóságos uram, aki kegyelmes és irgalmas hozzám. Sohasem teszek a te akaratod ellen. Köszönöm vendégszeretetedet: magas termeidnél, lombos kertjeidnél szebbet az egész nagy világon nem találni, hogyan lennék hát megelégedve? Soba életemben nem láttam még ilyen csodákat. Még magamboz sem tértem az ámulatból. Csak egy a baj: félek én egyedül aludni, magas termeidben nincs egyetlen teremtett lélek rajtam kívül!"

Ismét lángoló szavak jelentek meg a falon:

"Ne féj, szépséges úrnóm, nem fogsz egyedül nyugovóra térni, már vár téged búséges és kedves szobalányod. De rajta kívül is vannak még sokan az én termeimben, csak te nem látod, nem hallod őket, de mind valamennyien velem együtt éjjel és nappal fölötted öröködnék, még a jövő szélőtől is óvnak, porszentőtől is védenek."

Visszavonult hát ágyasbázába a kereskedő szépséges leánya, s íme, amint belép termébe,

ott látja állani ágya mellett búséges és kedves szobalányát, aki se élő, seholt az ijedelemtől. Roppantul megörült úrnőjének, kezét csókolgatta, lábát ölelte. Úrnője is megörült búséges szobalányának, mindjárt kérdegetni kezdte atyjaura, nővérei meg az egész cselédsége felől; azután maga nekiállt elbeszélni rendre, hogy mi történt vele azóta. Hajnalhasadtáig nem is jött álom a leányok szemére.

Így élt, éldegélt a palotában a kereskedő fiatal leánya, aki olyan szép volt, mint a festett kép. Mindennap új, szebbnél szebb ruba várta őt, de olyan drága és pompás, hogy azt száj el nem beszélheti, toll le nem írhatja; minden nap új, válogatott szórakozást eszelt ki számára látbatatlan házigazdája; bajókázást a tavon, séta-kocsikázást az erdőben zenekísérettel, olyan kocsiban, amely elé ló nem volt fogva; és a rengeteg erdő széjjelvált előtte, utat engedett, széles, tükörsíma sétatut nyitott kocsija előtt. Máskor kézimunkával foglalatzkodott a kereskedő szépséges lánya, amilyenben a fiatal leányok jeleskednek; nyakba való kendőt varrt ki ezüsttel, arannyal, rojtot fűzött belé drága igazgyöngyből, ajándékba küldte jó atyjaurának, a legszebbiket pedig drága gazdájának adta ajándékba, az erdei szörnyetegnek vagy tengeri csudának. És napról napra gyakrabban járt a fehérvárműterembe, hogy kedveskedő szavakat váltson jóságos gazdájával, és lángbetűs válaszait olvassa a falon.

Lassanként hozzászokott a leány új életéhez, már nem csodálkozott semmin, semmitől sem ijedt meg; megszokta, hogy látbatatlan szolgálk serege szolgálja ki, eteti-itatja, lesi minden kívánságát, bintóját nem búzza ló, s látbatatlan muzsika játszik hozzá. És megszerette a lány látbatatlan, jóságos gazdáját, látta, hogy nem hiába szólítja őt úrnőjének, csakugyan jobban

szereti talán önmagánál is; és azt kívánta, bár hallaná hangját, bár beszélhetne vele anélkül, hogy a fehérmárványterembe bemenjen, lángbetűs feliratait a falon olvassa.

Kérlelni kezdte hát jószágos gazdáját, hogy beszélgesse vele; de az erdei szörnyeteg sokáig nem teljesítette kérését, attól félt, nagyon megrémül majd a lány az ő bangjától. De a lány addig könyörgött jószágos gazdájának, amíg az nem tudott tovább ellenállni kérésének, s utóljára írta fel mondanivalóját lángbetűkkel a fehérmárványterem falára:

"Menj le ma délután a lombos kertbe, ülj le kedvenc lugasodban a virágok közé, és mondd ki e szavakat: Szólj hozzám, búséges rabszolgám!"

Nem sok idővel ezután a kereskedő szépséges leánya leszaladt a lombos kertbe, leült kedvenc lugasába a virágok közé, leült a sehyemmel, brokáttal borított lócára; szivecskéje úgy vert, mint az elfogott madárkáké, hangja el-elfulladt, amikor megszólalt:

- Ne félj, én drága, jószágos uram, hogy megijesztesz bangoddal; nagy jószágod után nem ijedek én meg a vadállat bögésétől sem; beszélj hozzám bátran.

Most úgy hallotta, mintba a lugas mögött valaki mélyen felsóbajtott volna. Azután szörnyű, vad, börgő és üvöltő bang szólalt meg - pedig még csak balkan, suttogva beszélt! Megremegett a kereskedő szépséges lánya, amikor meghallotta az erdei szörnyeteg bangját; de erőt veit rémületén, és nem mutatta, hogy megijed; és nemsokára megnyugodott, amikor barátságos és gyengéd szavait, bölcs és okos beszédét meghallotta; s amint hallgatta, örömtöltötte el szívét.

Attól fogva naphosszat folyt köztük a beszélgetés - a lombos kertben séta közben, a renge-

teg erdőben kocsikázás közben, meg a palota magas termeiben. Csak megkérdi a kereskedő szépséges leánya:

- Itt vagy-e, drága, jószágos uram?

És az erdei szörnyeteg ráfeleli:

- Itt vagyok, szépséges úrnóm, itt van a te alázatos rabszolgád, a te búséges barátod.

És a leány már nem ijedt meg szörnyű, vad bangjától; vég nélkül folyt közöttük a gyengéd beszélgetés.

A kereskedő szépséges leánya a végén megkívánta, hogy saját szemével lássa az erdei szörnyeteket; és attól fogva egyre kérlette gazdáját, mutakozzék meg előtte. Sokáig nem állt rá az erdei szörnyeteg, igen-igen félt, hogy megrémíti a leányt, hiszen olyan szörnyűséges látvány volt, hogy azt száj el nem beszéli, toll le nem írja; nemcsak az emberek, hanem még az erdei vadállatok is megijedtek láttára, és odájukba bújtak előle. Azért így szólt a leányhoz az erdei szörnyeteg:

- Ne kívánd azt tőlem kéro szavakkal, szépséges úrnóm, aki szebb vagy, mint a festett kép

- ne kívánd, hogy megmutatkozzam előtted arcom rútságában, alakom szörnyűségében.

Hangomat megszoktad már; barátságban, egyetértésben élünk, egymástól soba el nem válunk, szeretettel báláld meg kimondhatatlan szerelmemet irántad; de ba meglátsz: engem ohannak, amilyen vagyok, értelmes és visszataszító, akkor meggyűlölsz mindörökre, elhöz magad mellől, márpedig ba el kell válnom tőled, megöl a búbanat.

De a kereskedő szépséges leánya eleresztette a füle mellett az ilyen beszédeket, és csak még jobban könyörgött, fogadkozott, hogy nem ijed meg a legfertelmesebb szörnyetegtől sem, és soba nem úzi el maga mellől jószágos urát. Soká, soká nem bajlott az erdei szörnyeteg a leány kéro szavára, de végül is nem tudott ellenállni könyörgésének, s azért így szólt hozzát:

- Nem tudom meglagaadni kérésedet, mert jobban szeretlek, mint saját magamat. Azért teljesítem kívánságodat, noba tudom, hogy ezzel véget vetek boldogságomnak, és veszembe robanok. Menj le az árnyas kertbe esti szürkületkor, amikor a piros nap már lenyugodott az erdő mögött, és mondd e szavakat: "Jelenj meg előttem, búséges barátom!" Akkor megmutat-

kozom előttem arcom rútságában, alakom szörnyűségében. Ha pedig akkor már nem bírod ki tovább, hogy velem élj, nem akarom, hogy örök rabságban sínylődj: ágyasbázalamban, párnád alatt megtalálod aranygyűrűmet, húzd fel a jobb kezed kisujjára - és abban a szempillantásban ottbon leszel jó atyádnál, és soba többé nem is ballasz felőlem.

Nem félt a kereskedő szépséges leánya; erősen bizott önmagában. Egyetlen percre nem képlekedett tovább, hanem leszaladt az árnyas kertbe, hogy oit várja be a sorsdöntő órát. És amikor leszállt az esti szürkület, és a piros nap lenyugodott az erdő mögött, a leány így szólt: "Jelenj meg előttem, hűséges barátom!"

És megmutatkozott előtte az erdei szörnyeteg: csak messziről mutatkozott, csak áthaladt az úton, és eltűnt a bokrok között, de a kereskedő szépséges leánya előtt elsötétült a világ, összecsapta hóféhér kezeit, egyet sikoltott, és eszméletlenül terült el a földön. Mert rémséges látvány volt az erdei szörnyeteg, karja hosszú, görbe, kezén vadállati karmok, lába lópatához hasonló, testén elül-hátul óriási púp, akár a tevéné, s tetőtől talpig szőrös, szájából vadkan agyara fehérlík, orra görbe, mint a hegyi sas csőre, a szeme meg bagoly szembe hasonló. Hosszú ideig fekiúdt eszméletlenül a kereskedő szépséges leánya. Amikor magához tért, hallja: sír valaki mellette, keservesen zokog, és panaszos hangon így beszél:

- Végem van, tönkre tettél engem, én szerelmes szépségem, nem látatom többé gyönyörű orcádat, bangomat se fogod megbállgatni többé, nem marad más bátra, mint korai balállal megbalmom.

A leány elszégyellte magát, és megsajnálta az erdei szörnyeteket; erőt vett rettenetes féll-

mén, gyenge leányszívén, bangja remegésén.

- Ne félj semmit, drága, jóságos uram, nem ijedelek meg többé szörnyű alakodtól, nem válok el tőled, nem felejttem el irántam való jóságodat. Mutatkozz meg előttem ismét előbbi alakodban; csak először jtedtem meg annyira.

Ismét megmutatkozott hát előtte az erdei szörnyeteg rémséges, undok és fertelmes alakjában, csak közeledni nem mert a leányhoz; akár-mennyire bírta; így sétáltak késő éjszakáig, és beszélgettek, okosan, kedvesen, mint azelőtt; és nem félt már egy szikrát sem a kereskedő szépséges leánya. Másnap reggel napfényben is meglátta az erdei szörnyeteket, és noba először megrettent, amikor végignézett rajta, nem mutatta féjelmét, és hamarosan meg is feledkezett róla egészen. Még többet beszélgettek egymással, mint azelőtt; egész nap együtt voltak, soba el nem váltak egymástól, együtt ebédeltek, vacsoráztak; együtt izlelték a finom ételt, mézes italt, együtt sétáltak a lombos kertben, együtt kocsikáztak a rengeteg erdőn a hintóban, amelyet nem húzott ló.

Egyszer azután azt álmodta a kereskedő szépséges leánya, hogy edesapja nagybetegesen fekszik; búskomorságba esett a leány, búskomoran, könnyezve találta őt az erdei szörnyeteg, megdőbönt, és faggatni kezdte, miért könnyezik, miért búsul. Elmondta neki a leány rossz álmát, és kérte, engedje meg, hogy bazalátogasson édes jó apjához; kedves testvéreibe, így felelt neki az erdei szörny:

- Nem kell abboz az én engedélyem! Ott fekszik a párnád alatt az aranygyűrűm, húzd fel jobb kezed kisujjára, és abban a szempillantásban már ottbon is vagy apád bázában. Maradj nála, ameddig tetszik, csak egyet mondok neked: ba három nap, bárom éjjel múlva nem jössz vissza bozzám, akkor én már nem élek to-

vább ezen a világon, hanem abban a percben megalok, mert jobban szeretlek téged, mint saját magamat, és nem tudok nélküled élni.

A leány erősen fogadkozott, hogy pontosan bárom nap, bárom éjjel múltával visszatér a szörnyeteg palotájába. Elbúcsúzott drága, jóságos gazdájától, jobb keze kisujjára bízta az aranygyűrűt, és abban a szempillantásban már a derék kereskedő tágas udvarában találta magát. Odament a magas kőbáz széles kapujához, addigra már nagy lármával, kiáltozással köréje sereglett az udvari cselédség; nővérei is kiszaladtak a bázból, és nem győzték csodálni szépségét, öltözékének királyi pompáját. Kézen fogva vezették édesapjuk elé, aki betegesen fekiadt, mert éjjel és nappal csak legkisebbik leányára gondolt forró könnyek között.

Magánkívül volt az örömtől a derék kereskedő, amikor megpillantotta leányát, a legkisebbiket és legkedvesebbeket; nem győzte csodálni szépségét, öltözékének királyi pompáját.

Sokáig ölelgették, csókolgatták egymást, aztán elbeszélte a leány édesapja-urának meg nővéreinek, hogy s mint él az erdei szörnyetegnél. Megörült a derék kereskedő, hallván, milyen gazdagon, királyi módban él az ő leánya, elámult rajta, hogy bozzászokott gazdájára látásához, és nem ijed meg többé rémséges alakjától; ő maga még most is remegett, mint a nyárfalevél, ha csak eszébe jutott. Nénjei pedig, amikor meghallották, milyen határtalan gazdagságban él legkisebbik bűgük, s milyen batalma van gazdájára fölött, mintba az nem is ura, hanem rabszolgája lenne, irigykedni kezdtek.

Az első nap úgy telt el, mintba csak egy óra lett volna, a második eltelt, mintba egyetlen perc lett volna; barnadnap a két idősebb elkezdte

rábeszélni bűgát, hogy ne menjen vissza az erdei szörnyeteghez. "Gebetden meg, minnek is él az ilyen..." Megbaragudott nénjeire a kedves vendég, a legkisebbik leány, és ilyen szavakkal válaszolt nekik:

- Ha én drága, jóságos gazdámnak minden kedvességéért és forró szerelméért rít balállal fizetek, akkor nem érdemlem meg, hogy magam éjkek ezen a világon, csak azt érdemlem, hogy a vadállatok elé vessenek, és azok szét-tépjenek engem.

Édesapja, a derék kereskedő megdicsérte őt helyes beszédéért, és elbatározta, hogy a leány pontosan egy órával a batáridő letelle előtt visszatér kedves gazdájához, az erdei szörnyeteghez. De a két idősebb leány erősen bosszankodott ezt hallván, és ezért fortélyos, gonosz tervet eszelt ki; fogták magukat, és a ház valamennyi óráját egy órával bátraigazították. Amikor elérkezett a bűcsi valóságos órája, a kereskedő legfiatalabbik szépséges leányának remegni kezd a szíve, mintba valami bajszolná; folyvást az órára pillantott, de még mindíg nem érkezett el az indulás ideje. Nővérei szóval tartják, hol erről, hol amarról kérdezzetik. De a legkisebbik leány szíve mégsem bírta ki tovább; elbúcsúzott édesapjától, a derék kereskedőtől, megkapta atyai áldását, elbúcsúzott nénjeitől, a szolgálaktól, az udvari cselédségtől, és egyetlenegy perccel a végteles óra letelle előtt jobb keze kisujjára bízta az aranygyűrűt. Abban a szempillantásban már a fehérek kőpalotában találta magát, az erdei szörnyeteg termeiben. Nagyon elcsodálkozott, hogy miért nem fogadja őt gazdájára, s ezért így kiáltott bangos szóval:

- Hol vagy, drága jó gazdám? bűséges barátom? Miért nem jössz elélem? Egy teljes órával és egy perccel a kítűzött idő előtt tértem vissza hozzád!

Se válasz, se üdvözlő köszöntés; továbbra is néma csönd bonolt a palotában, termekben. Megremegett a kereskedő szépséges leányának szíve, mert rosszat sejtett. Végigszaladt a magas termeken, a lombos kerteken; bangos szóval szólította drága jó gazdáját - se hang, se válasz, sebol semmi nesz. Felszaladt a tarkavirágos balmocskára, amelynek tetején kedvence, a csodálatos bíborszími virágoeska nyílt;

bát látja, hogy az erdei szörnyeteg ott fekszik a dombocskán, mancsában szorongatva a bíborszínű virágot. Előbb azt hitte, hogy a szörny elaludt, miközben várta őt, s most mély álmomba merült. Elkezdte óvatosan költögetni - nem ébredt fel; bangosabban szólt rá, végül megrázta szörös karját -, akkor látta csak, hogy nincs benne élet, boltan terül el a földön...

A szépséges leány tiszta szeme elborult, térdre borult, hófehér karjával átfogta jóságos gazdája ocsmány, fertelmesen rít fejét, és keservesen felsírt:

- Ébredj, kelj fel, szívbeli barátom, mert úgy szeretlek téged, mint választott jegyesed!

Alig ejtette ki ezeket a szavakat, amikor minden oldalról villámok cikáztak, mennydörgés rázta meg a földet, a virágos halmocskába szörnyű robajjal beleszapott a mennykő, és a kereskedő szépséges leánya eszméletlenül bullott a földre. Mennyi ideig feküdt ott eszméletlenül - ki tudná azt megmondani; elég az hozzá, hogy amikor felocsúdott, a febére márványteremben találta magát, aranyos, drágakövekkel kirakott trónuson ült, mellette pedig egy fiatal királyfi, olyan szép, mint a festett kép, fején korona, és karjával átölelve tartja a leányt. Előttük áll édesapja, két nővérével, körös-körül térdel az udvari nép, mind arany- meg ezüstszőttes rubákban. És a csodaszép fiatal, koronás királyfi így szól bozzája:

- Szépséges úrnőm, megszeretted engem fertelmes szörnyetegalakomban, hálából jóságoméért és szerelmemért irántad; szeress most meg emberi alakban, légy az én választott jegyesem. Tudd meg: egy gonosz boszorkány megbaragudott egykor boldogult atyámrá, aki bíres, hatalmas, nagy király volt; elrabolt en-

gem, aki akkor még kicsiny gyermek voltam, és ördögi varázslattal, tisztátalan búbájjal rémséges szörnyeteggé változtatott, és megátkozott, mondván, hogy addig kell élnem ebben az ocsmány és minden ember, minden istenteremtényem előtt utálatos alakban, amíg akad egy szép fiatal leány, akármilyen rendű és rangú legyen is, aki szörnyeteg alakomban megszeret engem, és bites feleségem kíván lenni. Akkor a boszorkány varázslata megfőrik, és visszakapom régi emberalakomat. Pontosan barminc esztendeig éltam szörnyeteg alakjában, elvarázsolni palotámba tizenegy szép leányt csalogattam be; te voltál a tizenkettedik. Egyik se szeretett meg engem gyengédségemért és szívességemért, jó lelkemért. Te voltál az első, aki megszeretted az utálatos és fertelmes szörnyeteket gyöngédségéért és szívességéért, gondosságáért és jó lelkéért; megszeretted engem bálából kimondhatatlan szerelmemért teirántad, s ezért most király felesége leszel, hatalmas birodalom királynéja.

Mindenki elámult a ballottakon, az udvaroncok a földig hajoltak. A derék kereskedő áldását adta legkisebbik, legkedvesebbik leányára és a fiatal királyra. Sorra járultak eléjük szerencsét kívánni irigykedő nénei, büséges szolgálói, bojárok és lovagok meg az egész udvartartás. Azután hamarosan megtartották a lakodalmat, folyt a sör meg a bor; magam is ott voltam, bajnalig táncoltam. És még ma is élnek, ha meg nem haltak.

